

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)". Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2103758	Queja	2103758
Queixa d'ofici núm.	17 / 2021	Queja de oficio núm.	17 / 2021
Matèria	Educació	Materia	Educación
Assumpte	Falta de professorat en l'IES Montserrat Roig, d'Elx	Asunto	Falta de profesores en IES Montserrat Roig, de Elche
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració	Actuación	Resolución de consideraciones a la Administración
Organisme	Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.	Organismo	Conselleria de Educación, Cultura y Deporte
<p>En data 22/11/2021, en virtut de les competències conferides en l'art. 23 la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges, aquesta institució va acordar obrir una queixa d'ofici amb la finalitat d'investigar i supervisar la falta de professorat en el segon grup del cicle superior de Dietètica i Nutrició que s'imparteix en l'IES Montserrat Roig d'Elx, des de l'inici del curs escolar 2021-2022.</p> <p>És per això que vam sol·licitar a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport que ens remetera un informe detallat i raonat sobre els fets que van motivar l'obertura d'aquesta queixa d'ofici, juntament amb la valoració de la possible afectació dels drets invocats i, en particular, informació sobre els punts següents:</p> <ul style="list-style-type: none">- Relació de les places vacants sense cobrir existents en l'actualitat.- Relació de les places sense cobrir per baixes o absències del personal titular d'aquestes.- Causes que han justificat el fet de no cobrir les places.- Relació de les places que es preveu crear, si s'escau, per a l'atenció acadèmica de l'alumnat.- Previsió temporal concreta per a cobrir les places ja existents, i crear-ne i adjudicar-ne en cas de noves places.- Mesures adoptades per a solucionar els obstacles que han impedit cobrir les places ja existents.- Mesures adoptades i previstes perquè l'alumnat recupere les classes que s'han deixat d'impartir des de l'inici del curs per falta de professorat.- Mesures adoptades i previstes perquè l'alumnat recupere les classes que s'han deixat d'impartir en iniciar-se el curs amb tres setmanes de retard.- Qualsevol altra informació que considereu d'interès per a proveir millor la queixa. <p>Amb data 11/01/2022 té entrada en el registre d'aquesta institució l'informe emés per l'Administració educativa, amb el contingut següent:</p>		<p>En fecha 22/11/2021 por esta institución se acordó, en virtud de las competencias conferidas en el art. 23 la Ley 2/2021, de 26 de marzo, del Síndic de Greuges, abrir una queja de oficio con el fin de investigar y supervisar la falta de profesorado en el segundo grupo del ciclo superior de Dietética y Nutrición que se imparte en el IES Montserrat Roig de Elx, desde el inicio del curso escolar 2021-2022.</p> <p>Por ello, solicitamos a la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte que nos remitiera un informe detallado y razonado sobre los hechos que motivaron la apertura de la queja de oficio, junto con la valoración de la posible afectación de los derechos invocados y en particular, información sobre los siguientes extremos:</p> <ul style="list-style-type: none">- Relación de las plazas vacantes sin cubrir existentes en la actualidad.- Relación de las plazas, sin cubrir por bajas o ausencias del personal titular de las mismas.- Causas que han justificado no cubrir las plazas.- Relación de las plazas que se prevén crear, en su caso, para la atención académica del alumnado.- Concreta previsión temporal para cubrir las plazas ya existentes y para la creación y su adjudicación en el caso de nuevas plazas.- Medidas adoptadas para solventar los obstáculos que han impedido cubrir las plazas ya existentes.- Medias adoptadas y previstas para que el alumnado recupere las clases que se han dejado de impartir desde el inicio del curso por falta de profesorado.- Medias adoptadas y previstas para que el alumnado recupere las clases que se han dejado de impartir al iniciarse el curso con tres semanas de retraso.- Cualquier otra información que considere de interés para la mejor provisión de la queja. <p>Con fecha 11/01/2022 tiene entrada en el registro de esta institución el informe emitido por la Administración educativa, cuyo contenido es el siguiente:</p>	

(...)

Considerant l'informe emés per la Inspecció Territorial, li comuniquem el següent:

En l'IES Montserrat Roig s'autoritza al començament d'aquest curs escolar un nou grup del Cicle Superior de Dietètica per a donar resposta a l'alta demanda d'alumnat amb interès a cursar el cicle. Des del moment de l'autorització el centre realitza la matriculació dels alumnes en llista d'espera i comença amb la docència d'aquest segon grup amb els recursos propis de la seua plantilla i sol·licita la dotació d'un lloc complementari de 18 hores i un altre de 10 hores i organitza la docència de tots dos grups amb els recursos disponibles perquè en la mesura que siga possible, tots dos puguem anar avançant mentre es produeix la incorporació del professorat sol·licitat.

En l'actualitat tots els professors s'han incorporat.

Perquè el curs puga impartir-se de la forma més completa possible el professorat del departament corresponent està realitzant la selecció de continguts bàsics i realitzant les adaptacions corresponents en les programacions didàctiques per a assegurar que tots els alumnes puguem aconseguir els objectius i capacitats del cicle al llarg dels dos cursos de duració del citat cicle

De manera complementària a les classes presencials s'utilitzaran altres estratègies com la realització de treballs complementaris guiats pel professorat o l'ús dels recursos per a la docència telemàtica (aules virtuals) per a facilitar a l'alumnat l'accés als continguts que puguem necessitar i complementar d'aquesta manera el procés d'ensenyament-aprenentatge. (el subratllat i negreta són nostres).

2. Consideracions

Una vegada precisats els fets anteriors, resollem aquesta queixa d'ofici amb les dades que consten en l'expedient. En aquest sentit li demanem que considere els arguments i les reflexions que a continuació li exposem, i que són el fonament de les recomanacions amb les quals conclouem.

La funció d'aquesta institució, d'acord amb la normativa que la regula, està integrada per la «defensa dels drets i les llibertats reconeguts en el títol I de la Constitució Espanyola, en el títol II de l'Estatut d'Autonomia, com també en les normes de desenvolupament corresponent, els instruments internacionals de protecció dels drets humans i en la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana» (article 1 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges), a l'efecte de la qual supervisarà l'actuació de l'Administració Pública valenciana.

L'objectiu de la nostra intervenció, per tant, s'ha centrat en l'anàlisi de l'existència d'actuacions administratives que hagen generat una situació de vulneració dels drets constitucionals i/o estatutaris de la ciutadania.

(...)

Considerando el informe emitido por la Inspección Territorial, le comunico lo siguiente:

En el IES Montserrat Roig se autoriza al comienzo de este curso escolar un nuevo grupo del Ciclo Superior de Dietética para dar respuesta a la alta demanda de alumnado con interés en cursar el ciclo. Desde el momento de la autorización el centro realiza la matriculación de los alumnos en lista de espera y comienza con la docencia de este segundo grupo con los recursos propios de su plantilla y solicita la dotación de un puesto complementario de 18 horas y otro de 10 horas y organiza la docencia de ambos grupos con los recursos disponibles para que en la medida de lo posible, ambos puedan ir avanzando mientras se produce la incorporación del profesorado solicitado.

En la actualidad todos los profesores se han incorporado.

Para que el curso pueda impartirse de la forma más completa posible el profesorado del departamento correspondiente está realizando la selección de contenidos básicos y realizando las adaptaciones correspondientes en las programaciones didácticas para asegurar que todos los alumnos puedan alcanzar los objetivos y capacidades del ciclo a lo largo de los dos cursos de duración del citado ciclo.

De forma complementaria a las clases presenciales se van a utilizar otras estrategias como la realización de Trabajos complementarios guiados por el profesorado o el uso de los recursos para la docencia telemática (aulas virtuales) para facilitar al alumnado el acceso a los contenidos que puedan necesitar y complementar de esta manera el proceso de enseñanza-aprendizaje (...). (el subrayado y negrita es nuestro).

2. Consideraciones

Una vez precisados los hechos anteriores, procedemos a resolver la presente queja de oficio con los datos obrantes en el expediente. En este sentido le ruego considere los argumentos y reflexiones que a continuación le expongo que son el fundamento de las recomendaciones con las que concluimos.

La función de esta institución, de acuerdo con la normativa que la regula, está integrada por la «defensa de los derechos y las libertades reconocidos en el título I de la Constitución española, en el título II del Estatuto de Autonomía, así como por las normas de desarrollo correspondiente, y los instrumentos internacionales de protección de los derechos humanos y en la Carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana» (artículo 1 de la Ley 2/2021, de 26 de marzo, de la Generalitat, del Síndic de Greuges), a cuyo efecto supervisaré la actuación de la Administración Pública valenciana.

El objeto de nuestra intervención, por lo tanto, se ha centrado en el análisis de la existencia de actuaciones administrativas que hayan generado una situación de vulneración de los derechos constitucionales y/o estatutarios de la ciudadanía.

I, si bé cal reconèixer que l'Administració educativa ha demostrat la voluntat d'esmenar els efectes negatius de la pèrdua de classes i actualment estan cobertes totes les places del professorat, és clar que hi hagué un retard en l'inici del curs i una plantilla no prou dimensionada per a atendre les necessitats de l'alumnat, unes circumstàncies que deriven en un minvament del dret a una educació de qualitat de l'alumnat i un greuge comparatiu del segon grup del cicle superior de Dietètica i Nutrició amb la resta de grups.

Una vegada establert això anterior, cal ressenyar que la Constitució Espanyola reconeix en l'article 27 el dret a l'educació. Aquest mandat commina les administracions públiques, no sols a garantir el servei públic a l'alumnat, sinó també a suprimir els obstacles de qualsevol naturalesa que impedisquen o dificulten l'exercici del dret a l'educació.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix en el seu preàmbul que l'educació constitueix, sens dubte, un dels puntals fonamentals per al desenvolupament de la societat i que és especialment rellevant la tasca que exerceix el professorat per a la millora del sistema educatiu, i sanciona, entre altres, el principi fonamental de proporcionar una educació de qualitat per a totes les persones, alhora que es garanteix la igualtat efectiva d'oportunitats mitjançant la prestació dels suports necessaris.

Dels textos de les dues normes ressenyades anteriorment es desprèn clarament, com no podria ser menys, la importància del professorat en l'exercici efectiu del dret a l'educació i l'obligació dels poders públics d'eliminar els obstacles que dificulten el ple desenvolupament d'aquest dret.

3. Resolució

Davant del que acabem d'exposar i de conformitat amb el que s'estableix en l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, formulem les següents consideracions a la **CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT**:

1. RECOMANEM que s'extreme al màxim la diligència en les actuacions organitzatives per a garantir el dret fonamental a l'educació de l'alumnat, a l'efecte d'iniciar el curs escolar 2022/2023 del cicle superior de Dietètica i Nutrició que s'imparteix en l'IES Montserrat Roig d'Elx, amb la plantilla al complet, a fi que no es torne a produir la pèrdua de classes i per tant de formació necessària de l'alumnat del centre.

2. RECOMANEM que s'avaluen les mesures adoptades per al segon grup del cicle superior de Dietètica i Nutrició a fi de recuperar les classes perdudes pel retard d'inici del curs 2021/2022 i la falta de professorat, i en el supòsit que l'avaluació resultara negativa, que s'incrementen les mesures o se n'implementen altres de noves a fi d'assolir els objectius del curs per part de l'alumnat.

Y si bien hay que reconocer que por parte de la Administración educativa ha habido voluntad de subsanar los efectos negativos de la pérdida de clases y a fecha de hoy están todas las plazas del profesorado ocupadas, es claro que hubo un retraso en el inicio del curso y una plantilla no suficientemente dimensionada para atender a las necesidades del alumnado, circunstancias que derivan en una merma del derecho a una educación de calidad del alumnado y una agravio comparativo del segundo grupo del ciclo superior de Dietética y Nutrición con el resto del grupo.

Sentado lo anterior reseñar que la Constitución Española reconoce en su artículo 27 el derecho a la educación. Este mandato commina a las administraciones públicas, no sólo garantizar el servicio público al alumnado, sino también a suprimir los obstáculos de cualquier naturaleza que impidan o dificulten el ejercicio del derecho a la educación.

La Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, establece en su preámbulo que la educación constituye sin duda alguna uno de los pilares fundamentales para el desarrollo de la sociedad, siendo especialmente relevante la tarea que desempeña el profesorado para la mejora del sistema educativo, y sanciona, entre otros, el principio fundamental de proporcionar una educación de calidad para todas las personas, al tiempo que se garantiza la igualdad efectiva de oportunidades, prestando los apoyos necesarios.

De los textos de las dos normas reseñadas anteriormente se desprende claramente, como no podría ser menos, la importancia del profesor en el ejercicio efectivo del derecho a la educación y la obligación de los poderes públicos de eliminar los obstáculos que dificulten el pleno desarrollo de tal derecho.

3. Resolución

A la vista de todo ello y de conformidad con lo establecido en el artículo 33 de la Ley 2/2021, de 26 de marzo, del Síndic de Greuges de la Comunidad Valenciana, formulamos las siguientes consideraciones a la **CONSELLERIA DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE**:

1. RECOMENDAMOS que se extreme al máximo la diligencia en las actuaciones organizativas para garantizar el derecho fundamental a la educación del alumnado, a los efectos de iniciar el curso escolar 2022/2023 del ciclo superior de Dietética y Nutrición que se imparte en el IES Montserrat Roig de Elx, con la plantilla al completo, con la finalidad de que no se vuelva a producir la pérdida de clases y por ende de formación necesaria de los alumnos del centro.

2. RECOMENDAMOS que se proceda a evaluar las medidas adoptadas para el segundo grupo del ciclo superior de Dietética y Nutrición a fin de recuperar las clases perdidas por el retraso de inicio del curso 2021/2022 y falta de profesorado, y en el supuesto que la evaluación resultase negativa se incrementen las medidas o se implementen otras nuevas en aras de alcanzar los objetivos del curso por parte del alumnado.

3. ACORDEM que ens remeten, en el termini d'un mes, segons preveu l'article 35 de la llei reguladora d'aquesta institució, el preceptiu informe en el qual ens manifesten l'acceptació de les consideracions que els realitzem i ens indiquen les mesures que s'adoptaran per a complir-les o, si escau, que ens comuniquen les raons que consideren per a no acceptar-les.

4. ACORDEM que es notifique la present resolució a l'Administració autonòmica i que es publique en la pàgina web del Síndic de Greuges.

3. ACORDAMOS que nos remitan, en el plazo de un mes, según prevé el artículo 35 de ley reguladora de esta institución, el preceptivo informe en el que nos manifiesten la aceptación de las consideraciones que les realizamos indicando las medidas a adoptar para su cumplimiento o, en su caso, las razones que estime para no aceptarlas.

4. ACORDAMOS que se notifique la presente resolución a la Administración autonómica y que se publique en la página web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana